

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., ve věci

Žalobce: V. T. V.
e.č. X
st. přísl. X
pobytem X

zastoupena: Mgr. Ing. P. K. C.
obecný zmocněnec
bytem X

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra České republiky
sídlem Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 4. 2019, č.j. OAM-194/ZA-ZA11-HA13-2019,

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Včas podanou žalobou ke Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud“) žalobce brojil proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 4. 2019, č.j. OAM-194/ZA-ZA11-HA13-2019 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo rozhodnuto o neudělení mezinárodní ochrany podle ust. § 12, § 13 a § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon o azylu“).

II. Napadené rozhodnutí

2. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný nejprve zrekapituloval skutkový stav věci, včetně obsahu pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany a dalších listin založených ve spisu. Dále se v kontextu jednotlivých zpráv a informací o zemi původu zabýval podrobně zákonnými důvody pro udělení některé z forem azylu.
3. Žalobce ve správním řízení uvedl, že hovoří vietnamsky (národnost k.) a je bez náboženského vyznání. Není členem žádné politické strany nebo uskupení, nikdy se politicky neangažoval. Ve své vlasti byl naposledy v březnu 2014. V ČR měl udělen dlouhodobý pobyt za účelem podnikání. Jedná se o jeho první žádost o udělení mezinárodní ochrany. V jiných členských státech EU nepobýval. O mezinárodní ochranu v ČR žádá proto, že chce získat znovu pobyt za účelem podnikání. Chce vydělávat peníze a posílat finanční podporu svým rodičům do Vietnamu.
4. Podrobněji při pohovoru k žádosti dne 28. 2. 2019 uvedl, že zde nemá žádné rodinné příslušníky ani známé, ve vlasti pak žijí jeho rodiče a sestra. Posílá rodině měsíčně peníze. V ČR přišel o pobyt, a to zřejmě kvůli kauze v drůbežárně v Modřicích, kde pracoval. Od roku 2011 pobýval v ČR na překlenovací víza. První žádost o udělení mezinárodní ochrany vzal zpět. Od nynější žádosti o azyl si slibuje, že získá čas. Pokud by se vrátil do Vietnamu, neměl by tam z čeho žít a pomáhat rodičům.
5. Žalovaný nejprve vyhodnotil důvody pro udělení mezinárodní ochrany ve formě azylu a dospěl k závěru, že žalobce nebyl ve vlasti pronásledován pro uplatňování politických práv a svobod. Zároveň neměl žádné problémy s policií, soudy nebo armádou. Dále žalovaný rovněž vyloučil, že by žalobce mohl ve vlasti pociťovat obavu z pronásledování z důvodů uvedených v ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť žádné takové potíže neuvedl. Podle žalovaného žalobce sleduje pouze legalizaci svého pobytu a možnost žít v ČR nadále a vydělávat peníze. Žalobce zemi původu opustil výhradně z ekonomických důvodů.
6. Žalovaný dále uvedl, že žalobce požádal o mezinárodní ochranu až v době, kdy mu reálně hrozilo vycestování z území ČR, neboť vlastním zaviněním pozbyl pobytové oprávnění. Žalobce měl svou pobytovou situaci řešit jinou zákonnou cestou, a nikoliv podáním žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalobce ve své výpovědi nehovořil o žádných problémech ze strany vietnamských státních orgánů ani soukromých osob. Ekonomické potíže v zemi původu nečiní ze žalobce uprchlíka. K tomu žalovaný obšírně shrnul podmínky ve vietnamském ekonomickém a sociálním systému na základě zprávy o zemi původu obsažené ve správním spisu.
7. Z obdobných důvodů žalovaný neshledal podmínky pro udělení azylu za účelem sloučení rodiny či tzv. humanitárního azylu. Podle jeho názoru je žalobce dospělou, způsobilou a praceschopnou osobou. Je zdravý a nemá žádné zvláštní zdravotní potřeby. Žalovaný neshledal důvody zvláštního zřetele hodné.
8. Z hlediska podmínek pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu ustanovení § 14a odst. 1 písm. a) zákona o azylu žalovaný uvedl, že nenalezl žádné skutečnosti, na základě nichž by mohla žalobci hrozit vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti. Ve Vietnamu rovněž neprobíhá ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno ve vztahu k žalobkyni pokládat za vážnou újmu. Případné vycestování žalobce nepředstavuje ani rozpor s mezinárodními závazky ČR.

9. K poměrům ve Vietnamu z hlediska možnosti vzniku vážné újmy žalovaný dovodil, že žalobce vycestoval z Vietnamu legálně, není členem žádné politické strany či skupiny a nikdy se politicky neangažoval. V zemi původu mu nehrozí nebezpečí vážné újmy ve smyslu ustanovení § 14a odst. 1 a 2 zákona o azylu. Je na zvážení žalobce, jakým způsobem si dále upraví svůj další pobyt na území ČR. Žalovaný neshledal ani podmínky pro udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny ve smyslu § 14b zákona o azylu.
10. Z uvedených důvodů žalovaný neshledal důvody pro udělení mezinárodní ochrany v žádné z jejích podob, a proto žádost zamítl.

III. Žaloba

11. V žalobě proti napadenému rozhodnutí žalobce uvedl, že toto rozhodnutí je založeno na nesprávném posouzení skutkového stavu a pro vady řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí.
12. Konkrétněji uvedl, že z odůvodnění nevyplývá, z jakého důvodu mu byla žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítnuta, neboť žalovaný směšuje skutečnosti uvedené žalobcem dohromady a nevysvětlil, na základě jakých informací o nedůvodnosti žádosti o udělení mezinárodní ochrany rozhodl.
13. Žalobce rovněž namítá, že žalovaný zjistil nedostatečně skutkový stav věci v souladu s ustanovením § 3 správního řádu. Napadené rozhodnutí postrádá přesvědčivost, neboť žalovaný se nezabýval žádostí žalobce o udělení azylu svědomitě a odpovědně. Tímto nesprávným postupem pak dospěl k nesprávným skutkovým zjištěním a nesprávným právním závěrům. Přitom žalovaný nepřihlížel ke všem okolnostem, které vyšly v řízení najevo.
14. Dále žalobce obecně namítl, že žalovaný rozhodoval v rozporu s ustanoveními zákona o azylu upravujícími hmotněprávní podmínky pro udělení mezinárodní ochrany. Tuto argumentaci nijak blíže nerozvedl.
15. Napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, neboť postrádá adekvátní odůvodnění. Žalovaný by měl uvést, které skutečnosti se staly základem pro jeho rozhodnutí a z jakých ustanovení vycházel. Žalobce též poukázal na zásadu legitimního očekávání (§ 2 odst. 4 správního řádu). Za této situace se měl žalovaný zabývat i otázkou možnosti udělení azylu z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu.
16. Konečně žaloba poukazuje na principy aplikace správního uvážení. Podle názoru žalovaného žalobce splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany a jeho důvody jsou k tomu dostačující.
17. Z uvedených důvodů navrhl žalobce zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení, jakož i přiznání náhrady nákladů řízení.

IV. Vyjádření žalovaného

18. Žalovaný nesouhlasí s obsahem žalobních námitek, neboť nedokládají žalobcem namítaná porušení zákonných ustanovení. Při rozhodování vzal v úvahu skutečnosti tvrzené žalobcem a přihlédl k nim. Shromáždil k nim adekvátní a aktuální informace o situaci v zemi původu a vycházel z dostatečně zjištěného stavu věci. Přijaté řešení podle žalovaného odpovídá konkrétním okolnostem daného případu a je patřičným způsobem odůvodněno. V průběhu správního řízení postupoval v souladu s právními normami, jimiž je pro případ správního řízení ve věci rozhodování o žádosti o mezinárodní ochranu vázán.
19. Žalovaný dále uvádí, že důvody k udělení mezinárodní ochrany formou azylu dle ustanovení § 12 písm. a), § 12 písm. b), § 13 ani § 14 zákona o azylu v případě žalobce

shledány nebyly. Stejně tak absentují důvody k udělení doplňkové ochrany dle ustanovení § 14a a § 14b zákona o azylu. Žalovaný je přesvědčen, že z jeho strany byl stav věci zjištěn dostatečně, přičemž vycházel z relevantních a dostatečně aktuálních podkladů a z konkrétních sdělení žalobce.

20. Samotné žalobní námitky jsou vedeny pouze v obecné rovině. Co se týče jejich obsahu, žalovaný uvedl, že z jeho strany nedošlo k žádnému pochybení. K námitce žalobce, že se v jeho případě měl správní orgán zabývat možností udělení azylu z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu, žalovaný uvedl, že na udělení humanitárního azylu není právní nárok, ale záleží na uvážení správního orgánu, přičemž se jedná o výjimečný institut. Žalovaný se situací žalobce podrobně zabýval, přičemž neshledal, že by v jeho případě bylo nehumánní azyl neudělit. V této souvislosti správní orgán odkázal na usnesení NSS č. j. 1 Azs 178/2015 ze dne 2. 9. 2015.
21. Žalovaný uvedl, že považuje napadené rozhodnutí za zákonné, přezkoumatelné, vycházející z dostatečně zjištěného stavu věci a respektující ustálenou judikaturu. Žalobní argumentace není způsobilá zpochybnit důvodnost rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany jak v podobě azylu, tak doplňkové ochrany. Pro řízení před soudem odkazuje správní orgán na obsah spisového materiálu shromážděného ve věci a na vydané rozhodnutí.
22. Žalovaný souhlasí s projednáním věci bez nařízení jednání ve smyslu § 51 odst. 1 s. ř. s. a neuplatňuje nárok na náhradu nákladů řízení.

V. Posouzení věci krajským soudem

23. Žaloba byla podána osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), ve lhůtě stanovené v ust. § 32 odst. 1 zákona o azylu.
24. Soud ve věci rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání, neboť účastníci řízení s tímto postupem souhlasili (nevyjádřili svůj výslovný nesouhlas s tímto postupem) a krajský soud nepovažoval ústní projednání věci za nezbytné.
25. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (ust. § 75 odst. 1 s. ř. s.) podle skutkového a právního stavu zjištěného s přihlédnutím k čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (tzv. procedurální směrnice).
26. Ze **správního spisu** žalovaného krajský soud zjistil následující skutečnosti. Se žalobcem byl proveden dne 28. 2. 2019 protokol k žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Z něho vyplývá, že v ČR nemá žádné rodinné příslušníky ani známé. Rodinu má ve vlasti. Pobyt v ČR ztratil proto, že pracoval v drůbežárně v Modřicích, kde měli problémy s nelegálním zaměstnáváním. Od podání žádosti o azyl si slibuje hlavně to, že získá čas. Potřebuje podporovat rodiče a svou invalidní sestru ve Vietnamu. První žádost o udělení mezinárodní ochrany vzal žalobce zpět, neboť čekal, jak dopadne rozhodnutí soudu ohledně pobytové věci.
27. Ve správním spisu je založena zpráva Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) Vietnam z roku 2018, dále pak informace OAMP Vietnam ze dne 24. 8. 2018. Následně dostal žalobce možnost seznámit se s podklady pro rozhodnutí, přičemž další nové podklady nenavrhoval.
28. Žaloba **není důvodná**.

29. Za stěžejní námitku žalobce lze označit jeho tvrzení, že se žalovaný dostatečným způsobem nevypořádal s uváděnými důvody pro udělení mezinárodní ochrany, což způsobuje podle jeho názoru nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí (§ 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s.). Jakkoliv žalobce ve své žalobě hovoří pouze o neudělení azylu, z kontextu jeho argumentace i citovaných ustanovení vyplývá, že má na mysli též neudělení doplňkové ochrany. Krajský soud tedy vztáhl uplatněné žalobní námitky k neudělení mezinárodní ochrany v obou jejích podobách.
30. S ohledem na obsah správního spisu považuje krajský soud za nesporné, že žalobce vycestoval ze své vlasti z ekonomických důvodů. O udělení mezinárodní ochrany požádala až po několika letech svého pobytu v ČR, a to konkrétně v návaznosti na skutečnost, že přišel o povolení k pobytu na území ČR. Důvody, pro něž požádal o mezinárodní ochranu, jsou nabíledni a žalobce je ani při pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany nijak nezastíral.
31. Krajský soud předně považuje za nutné zdůraznit, že azyl, jakož i další formy mezinárodní ochrany, jsou zcela mimořádnými instituty sloužícími k ochraně cizinců, kteří pocítují důvodnou obavu před pronásledováním či vážnou újmou v zemi původu. Institut mezinárodní ochrany nelze chápat jako jeden z prostředků k legalizaci pobytu cizince na území ČR a jeho prostřednictvím nelze obcházet procedury upravené zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně dalších zákonů – k tomu viz rozsudek NSS ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 Azs 138/2004 – 44 (všechna citovaná rozhodnutí NSS jsou dostupná na www.nssoud.cz).
32. Úvahy žalovaného lze drobně korigovat v tom směru, že samotná skutečnost, že důvodem pro podání žádosti je snaha o legalizaci jeho pobytu na území ČR, nezbavuje žalovaného povinnosti zabývat se případnou existencí azylově relevantních důvodů. Tyto závěry vyplývají i z rozsudku NSS ze dne 18. 5. 2011, č. j. 5 Azs 6/2011 – 49, podle něhož *„skutečnost, že žadatele vedla k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany také snaha o legalizaci pobytu na území ČR, nepostačuje sama o sobě k zamítnutí této žádosti jako zjevně nedůvodné podle § 16 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, či k neudělení mezinárodní ochrany podle § 12 až § 14a téhož zákona, neboť tato skutečnost ještě nevylučuje, že žadatel opustil zemi původu a chce se usídlit v ČR právě proto, že má odůvodněný strach z pronásledování v zemi původu z azylově relevantních důvodů nebo že by v případě navrácení do této země čelil skutečnému nebezpečí vážné újmy zakládajícímu nárok na doplňkovou ochranu.“*
33. Nicméně i přesto krajský soud dává zcela za pravdu žalovanému v tom, že žalobcem uváděné skutečnosti rozhodně nemohou odůvodnit udělení azylu dle ust. § 12 písm. a) či b) zákona o azylu už jen z toho důvodu, že se v jeho případě nejedná o obavu z pronásledování z některého z azylově relevantních důvodů (tj. z důvodu politického příslušnosti či přesvědčení, náboženství, rasy, pohlaví apod.). Tyto důvody žalobce vůbec ve správním řízení ani v žalobě nezmínil a není třeba se jimi podrobně zabývat. Žalobce nenamítal ani žádné skutečnosti, které by měly relevanci z hlediska aplikace § 13 zákona o azylu. Naopak z jeho příběhu vyplývá, že má celou rodinu ve Vietnamu.
34. Co se týká tzv. humanitárního azylu (§ 14 zákona o azylu), je třeba podotknout, že forma mezinárodní ochrany je odvislá výlučně od správního uvážení žalovaného, jakož i od interpretace neurčitého pojmu *„důvody zvláštního zřetele hodné.“* Pokud ve skutkovém příběhu žalobce nejsou žádné indicie, které by nasvědčovaly tomu, že by u něho mohla být podmínky pro udělení humanitárního azylu naplněny, není třeba podrobně zdůvodňovat, že takové okolnosti v případě dány nejsou.
35. Pokud tedy žalovaný pouze věcně uzavřel, že tyto typové okolnosti (např. vážná nemoc, stav po úrazu, péče o těžce nemocného rodinného příslušníka atd.) nejsou dány, nejde ani o nepřezkoumatelnost, ani o nezákonnost napadeného rozhodnutí. Jak přiléhavě uvedl NSS

k výkladu § 14 zákona o azylu: „Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55).

36. Pokud žalobce při pohovoru ve správním řízení uvedl, že posílá peníze z ČR svým rodičům do Vietnamu a své invalidní sestře, nelze v tom spatřovat důvody zvláštního zřetele hodné ve smyslu ustanovení § 14 zákona o azylu. Je smutnou pravdou, že vyživování či přispívání na výživu svým rodinám v zemi původu je zcela typickým rysem ekonomické migrace nejen z Vietnamu, ale i z Ukrajiny a dalších zemí. Takové důvody ze své povahy nemohou představovat důvod pro udělení humanitárního azylu. I v tomto ohledu je zdůvodnění žalovaného i jeho hodnocení rozhodných skutečností dostačující, přezkoumatelné a odpovídá příběhu žalobce.
37. Nepochybně je povinností žalovaného vypořádat se při zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany se všemi jejími formami. Žalobce rovněž tak netvrdil, že by mu v případě návratu do Vietnamu hrozila tzv. vážná újma (§ 14a odst. 2 zákona o azylu), která je podmínkou pro přiznání tzv. doplňkové ochrany ve smyslu § 14a zákona o azylu. Ze zpráv o zemi původu je evidentní, že žalobci nehrozí v důsledku příp. návratu z ČR ani zatčení, ani mučení v důsledku vazby či věznění či jiné jednání, které by bylo v rozporu se zákazem obsaženým v čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod. Žalobce není politickým odpůrcem vietnamského režimu a není ani z jiných důvodů v hledáčku vietnamských státních orgánů. Ve Vietnamu rovněž neprobíhá žádný ozbrojený konflikt. Vzhledem k tomu, že žalobce na území ČR nevede žádný rodinný život, není v jeho případě myslitelná ani úvaha o porušení mezinárodních závazků ČR ve vztahu k právu na soukromý a rodinný život (čl. 8 Úmluvy). Stejně tak nejsou u žalobce jednoznačně dány takové okolnosti, které by odůvodňovaly aplikaci ustanovení § 14b zákona o azylu (doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny).
38. Žalobce dále tvrdil, že žalovaný nedostatečně vyhodnotil situaci ve Vietnamu zejm. z hlediska jeho osobní situace, přičemž má za to, že splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany. Krajský soud k tomu uvádí, že žalovaný hodnotil relevantní zprávy o zemi původu (tzn. Vietnamu) zcela dostačujícím způsobem v kontextu skutkového stavu, zejm. tvrzení samotného žalobce uvedených v pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Jelikož žalobce proti hodnocení jednotlivých zpráv nic konkrétního nenamítal, krajský soud se přezkumem obsahu těchto zpráv podrobněji nezabýval.
39. K námitce porušení zákazu libovůle (§ 2 odst. 4 správního řádu) krajský soud uvádí, že žalobce tuto námitku pojal velmi obecně (jakkoliv odkázala na judikaturu správních soudů) a není vůbec zřejmé, k jaké části argumentace žalovaného se má vztahovat. Krajský soud sám neshledal v napadeném rozhodnutí žádné prvky svědčící pro porušení tohoto zákazu, a proto ani tuto námitku nepovažuje za důvodnou.

VI. Závěr a náklady řízení

40. Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud rozhodl o žalobě tak, že ji v plném rozsahu zamítl, jak je ve výroku I uvedeno.
41. Výrok II o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť Žalobce nebyl v řízení úspěšný, pročez nemá právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti, a proto mu

krajský soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, jak je ve výroku III tohoto rozsudku uvedeno.

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 19. října 2020

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D.,
v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.